

FYSIOTERAPIAPROSESSI

Tämä ohje on tarkoitettu fysioterapeuttiopiskelijoille fysioterapiaprosessin kuvaamisen tueksi oppimistehtävissä. Ohjeen tavoitteena on auttaa opiskelijaa fysioterapiaprosessin hahmottamisessa. Tehtävässä harjoitellaan rakenteista kirjaamista ja oman toiminnan perustelua tutkittuun tietoon pohjaten. Fysioterapiaprosessin kuvaus kirjoitetaan laajan kirjallisen työn ohjeen mukaan. Tehtävää kirjoittaessasi poimi alla olevasta taulukosta fysioterapiaprosessin ylä- ja alaotsikot, joiden alle teet rakenteisen kirjauksen. **HUOM.** Oppimistehtävästä ei saa käydä ilmi asiakkaan tietoja sillä tasolla, että hänet olisi mahdollista tunnistaa.

Huomioithan, että työelämässä kullakin työpaikalla on omat erilliset kirjaamisohjeensa, joita tulee siellä noudattaa.

Fysioterapiaprosessi voidaan jakaa seuraaviin vaiheisiin: tulotilanne, suunnittelu ja toteutus sekä arviointi (taulukko 1) (kts. esim. Suomen fysioterapeutit 2016).

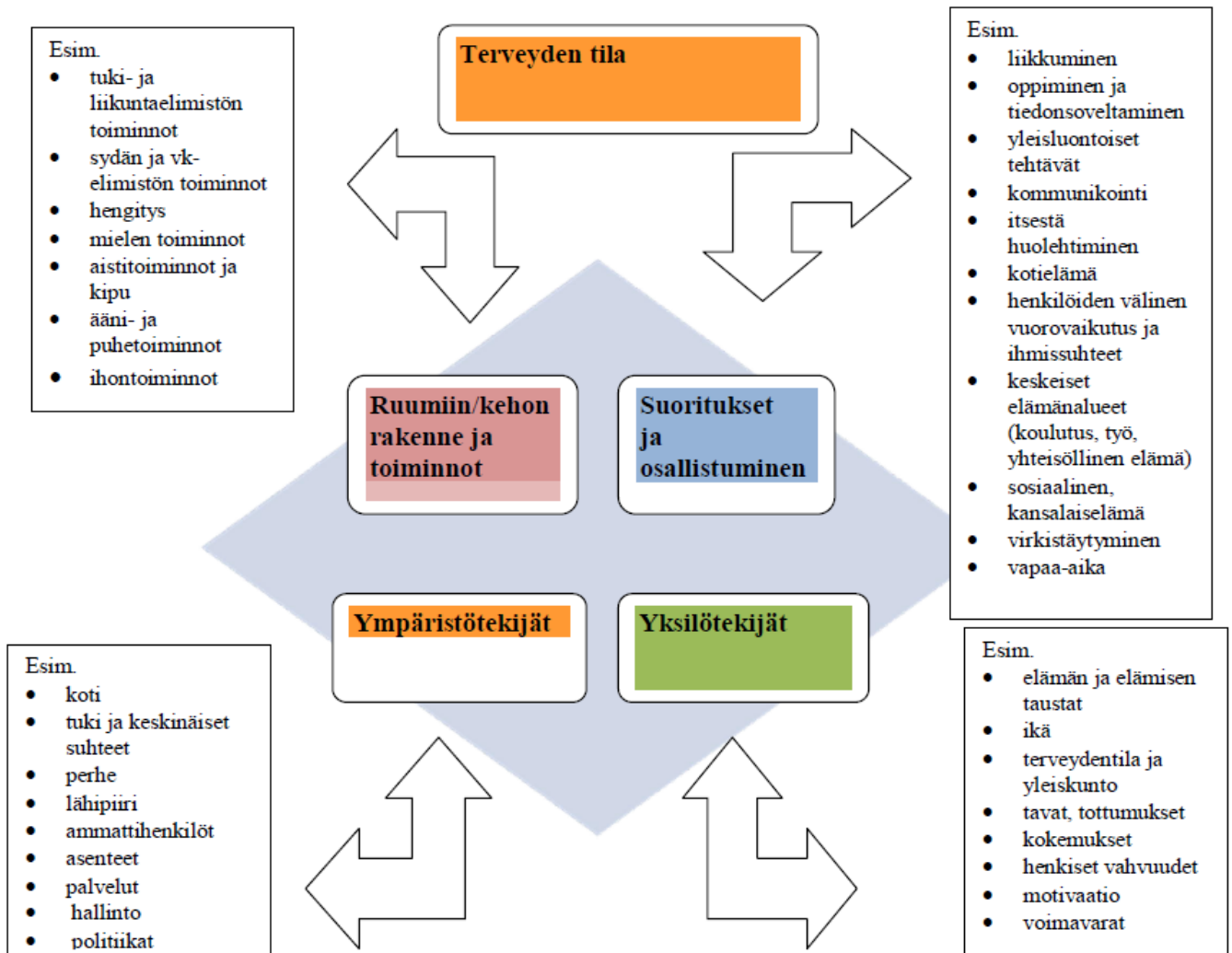
---

1 Tulotilanne	2 Fysioterapian suunnittelu ja toteutus	3 Arviointi ja jatkosuunnitelma
Esitiedot	Asiakkaan tavoitteet - kokonaistavoite - osatavoitteet	Toimintakyvyn muutos ja toteutunut terapia vs. tavoitteet
Toimintakyvyn arviointi	Fysioterapia-suunnitelma - esim. ajoitus, menetelmät, harjoitteet (toistot, sarjat, välineet jne.) <u>perusteluineen</u> (lähteet)	Asiakkaan näkemys Jatkosuunnitelma
Fysioterapeuttinen diagnoosi	Fysioterapiasuunnitelman toteutuminen - esim. terapian määrä ja aikaväli, toteutuminen tavoitteisiin nähden, mahdolliset muutokset suunnitelmaan ja niiden syyt	Opiskelijan itsearviointi

---

Taulukko 1. Fysioterapiaprosessin vaiheet

Toimintakyvyn arviointia voidaan jäsentää ICF-luokituksen avulla (taulukko 2). Arvioinnin kohteena voi olla terveydentila, ruumiin / kehon toiminnot, suoritukset ja osallistuminen sekä yksilö- ja ympäristötekijät (ICF 2004).

Taulukko 2. ICF-luokitus fysioterapiaprosessissa

FYSIOTERAPIAPROSESSIN VAIHEET

1 Tulotilanne

Esitiedot

Esitiedoissa voidaan tuoda esille mm. asiakkaan sukupuoli, ikä, ammatti, asuinolosuhteet, liikuntatottumukset, harrastukset, sosiaalinen verkosto, lääkehoito, terveyteen vaikuttavat tekijät, apuvälineet, riskitiedot jne. Asiakkaan elämäntilannetta ja elämänhistoriaa kuvataan tiivistetysti pohjautuen asiakkaan (ja / tai omaisen) kertomaan sekä asiakirjoihin. Esitetoihin kirjataan tarvittaessa aikaisemmat hoidot ja terapiat sekä muun ammattihenkilöstön tekemät löydökset sekä tutkimus- ja mittaustulokset.

Toimintakyvyn arviointi

Toimintakyvyn arviointi on asiakkaan tulotilanteen arviointia, joka perustuu ongelman määrittelyyn ja voimavarojen kartoittamiseen. Yleisimpiä arviointimenetelmiä ovat havainnointi, haastattelu, manuaalinen tutkiminen, lomakekyselyt ja erilaiset testit ja mittaukset.

Arvioinnin kohteena ovat mm.

- ruumiin / kehon toiminnot (esim. liikeradat, lihaskireydet yms.), rakenne sekä suoritukset ja osallistuminen
- asiakkaan toiminta- ja työkyvyn arviointi (selviytyminen työssä, kotona ja muilla keskeisillä elämänalueilla)
- liikkumisen arviointi (kävely, asennon vaihtaminen ja ylläpitäminen, siirtymiset, esineiden kantaminen, liikkuminen kulkuneuvoilla, apuvälineet)
- fyysinen suorituskyvyn arviointi (esim. lihaskestävyyttä ja hapenottokykyä mittaavat testit ja arviot)
- kivun arviointi (kivun paikka, esiintymistiheys, voimakkuus, kivun kokeminen jne.)
- asiakkaan voimavarojen arviointi

Fysioterapeuttisen tutkimisen ja arvioinnin jäsentäjänä voi käyttää ICF-luokitusta (taulukko 2), jolloin arvioinnin kohteina ovat terveydentila, ruumiin / kehon toiminnot, suoritukset ja osallistuminen, sekä yksilö- ja ympäristötekijät (ICF 2004).

Fysioterapeuttinen diagnoosi

Fysioterapeuttinen diagnoosi syntyy kliinisen päättelyprosessin tuloksena. Se kuvaa asiakkaan toimintakykyä, hänen voimavarojaan ja toimintarajoitteitaan sekä näihin vaikuttaneita tekijöitä. Fysioterapeuttinen diagnoosi on pohjana tavoitteiden asettamiselle, fysioterapiasuunnitelman laatimiselle ja sen toteuttamiselle. Tietoa fysioterapeuttisen

diagnoosin laatimiseen saadaan eri lähteistä, muun muassa fysioterapeuttisesta arvioinnista, asiakkaan kokemuksista ja jo olemassa olevasta ja muiden ammattilaisten tuottamasta tiedosta asiakkaasta.

Esimerkkejä fysioterapiadiagnoosista ICF-luokitusta mukailten:

”Oikean polven kipu (*ruumiin rakenteiden taso*) kävellessä ja kyykistyessä (*suoritusten taso*) vaikeuttaa työtehtävistä selviytymistä (*osallistumisen taso*) kuten laatikoiden nostamista ja siirtämistä hyllyihin.”

”Vasemman alaraajan heikosta lihasaktiiviteetista, spastisuudesta ja vartalon hallinnan heikkoudesta (*kehon rakenne ja toiminnot*) johtuen kuntoutujan itsenäinen siirtyminen ja kävely (*suoritukset*) onnistuu vain kahden avustamana. Liikkuminen osastolla onnistuu pyörätuolilla (*osallistuminen*).”

2 Fysioterapian suunnittelu ja toteutus

Fysioterapian suunnittelu perustuu fysioterapeutin tekemään fysioterapeuttiseen tutkimiseen, fysioterapeuttiseen diagnoosiin, asiakkaan ja fysioterapeutin väliseen vuorovaikutukseen sekä yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin sekä tieteelliseen tutkimustietoon.

Fysioterapian suunnitteluvaiheessa määritellään yhdessä asiakkaan kanssa fysioterapian tavoitteet ja keskustellaan asiakkaan kanssa hänen voimavaroistaan ja terapian sisällöstä. Fysioterapian suunnitteluvaiheessa kirjataan:

- Tavoitteet: asiakkaan kokonaistavoite ja osatavoitteet kokonaistavoitteen saavuttamiseksi; tavoitteiden tulee olla konkreettisia, asiakaslähtöisiä ja saavutettavissa olevia sekä arvioitavia
- Fysioterapiasuunnitelma: käytettävät fysioterapian menetelmät osatavoitteiden saavuttamiseksi, harjoitteet toisto- ja sarjamäärineen sekä ajoitussuunnitelma sekä millaisin arviointimenetelmin toteutusta tullaan seuraamaan

Fysioterapian suunnitteluvaiheessa kirjataan myös **perustelut** fysioterapian suunnitelmalle ja esitetään **ainakin yhdelle fysioterapian menetelmälle olemassa oleva tieteellinen tutkimustieto**.

Fysioterapian toteutuksella tarkoitetaan fysioterapiamenetelmien ja tiedon soveltamista asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Fysioterapiasuunnitelman toteutumisessa kuvataan

- terapioiden kokonaismäärä ja aikaväli
- muutokset suunnitelmasta ja niiden syyt

3 Fysioterapian arviointi ja jatkosuunnitelma

Fysioterapian arvioinnilla tarkoitetaan asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuneiden muutosten ja toteutuneen terapian tarkastelua suhteessa suunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.

Fysioterapian arvioinnissa kuvataan

- Toimintakyvyn muutos ja tavoitteiden saavuttaminen: verrataan asiakkaan toimintakyvyn lopputilannetta suhteessa tulotilanteeseen ja onko asetetut tavoitteet saavutettu
- Asiakkaan näkemys: fysioterapian tuloksellisuudesta; mistä asiakas koki hyötyvänsä eniten / vähiten
- Jatkosuunnitelma: esim. laituskuntoutusjakso, yksilöfysioterapia, kotiohjeet, apuvälineen hankintaprosessin käynnistys ja muut jatkojärjestelyt, kuten esimerkiksi mihin asiakas ottaa yhteyttä, jos vaiva uusiutuu ja missä asiakkaan tilannetta seurataan.

Opiskelijan itsearviointi

Kuvataan, miten fysioterapiaprosessi onnistui kokonaisuudessaan opiskelijan näkökulmasta: mitä opin, mikä oli vaikeaa ja miten voisin tämän pohjalta kehittää itseäni jatkossa.

Lähteet

ICF 2004. Toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus.
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/77744/ICF_2013_2503verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Suomen fysioterapeutit 2016. Fysioterapeutin ydinosaaminen.
<http://www.suomenfysioterapeutit.com/ydinosaaminen/FysioterapeutinYdinosaaminen.pdf>